

EUROOPAN PARLAMENTTI

ERIKOISPAINOS

EUROOPPA-NEUVOSTO
15. ja 16. joulukuuta 2005
Bryssel

PUHEMIES JOSEP BORRELL FONTELLESin PUHE
PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

03/S-2005

Johdon pääosasto

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

PUHEMIEHEN PUHE

EUROOPAN PARLAMENTIN PUHEMIEHEN PUHE 15.–16. JOULUKUUTA 2005 KOKOONTUNEELLE EUROOPPA-NEUVOSTOLLE

Kiitän, että sain taas kutsun Eurooppa-neuvoston kokoukseen.

Koska tämänhetkinen poliittinen tilanne Euroopassa on se mikä se on, sopimus tulevasta rahoitusnäkymistä on tärkeämpi kuin koskaan.

En kuitenkaan tuhlaa kallista aikaanne selittämällä asiaa, jonka te tunnette jo liiankin hyvin.

Sen sijaan tahdon aluksi muistuttaa teitä siitä, että sopimukseen pääseminen neuvostossa on välttämätön edellytys, mutta se ei vielä riitä. Asiassa tarvitaan kolmen unionin toimielimen sopimus: neuvoston, komission ja parlamentin.

Jotkut teistä ehkä toivoisivat, että asia ei olisi näin, tai kenties luulevat, että Euroopan parlamentti lopulta antaa periksi hallitusten painostukselle ja hyväksyy minkä tahansa sopimuksen, johon neuvosto päättyy.

Siinä olette kuitenkin väärässä.

Euroopan parlamentti haluaa ehdottomasti, että neuvosto pääsee sopimukseen.

Sopimuksen pitää kuitenkin olla parlamentin hyväksyttävissä, muuten siitä ei olisi juurikaan hyötyä.

Euroopan parlamentti tarkastelee sopimustanne sen perusteella kuinka kaukana se on omasta ehdotuksestamme.

Se on teille jo tuttu. Esitin sen neuvostolle kesäkuussa, enkä pidä tarpeellisena palata siihen enää.

Voin silti heti aluksi sanoa teille, ettei neuvoston puheenjohtajamaan esittämällä ehdotuksella ole pienintäkään mahdollisuutta mennä läpi parlamentissa.

Poliittisten ryhmien puheenjohtajat ovat päättäneet yksimielisesti hylätä sen. Tämän kerroin tänään Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, jolle lausun lämpimät kiitokset siitä, että hän saapui tänä aamuna Strasbourgiiin.

Britannian pääministeristä voidaan sanoa mitä vain, mutta sitä ei todellakaan voida sanoa, että hän pelkäisi tarttua härkää sarvista.

Sallinette, että esitän tähän väliin muutaman huomion, joista voi olla apua kaikille kelpaavan sovintoratkaisun löytämisessä.

Budjetti ja EU:n rakentaminen

Kuten kaikki teistä hyvin tietävät, talousarvio on lukuina esitetty poliittinen projekti. Eräät maat todellakin saattavat voittaa budjetissa – hieman – mutta hävitä – ja paljon – Euroopan unionin poliittisessa rakennustyössä.

PUHEMIEHEN PUHE

Koheesio

Yksi tämän Eurooppa-rakennuksen tukipylväistä on jäsenvaltioiden välinen yhteenkuuluvuus, koheesio.

Se ei ole mikään antelias päähänpisto, vaan Maastrichtin sopimukseen otettu velvoite.

Ja se mainitaan myös uusien jäsenvaltioiden liittymissopimuksissa.

Kokemus osoittaa, että keskipitkällä aikavälillä koheesio hyödyttää kaikkia osapuolia eikä pelkästään maita, jotka saavat varoja sen nimisestä rahastosta.

Koheesio on kuitenkin käsittelemänne ehdotuksen suurin uhri.

Parlamentti hylkäsi puheenjohtajamaan ensimmäisen ehdotuksen "solidaarisuuden puutteen" takia.

Toisessa on yhä sama vika.

Koheesio ja johdonmukaisuus

Sen lisäksi, että on luovuttu koheesiosta poliittisena periaatteena, myös budjetin johdonmukaisuus on kärsinyt, sillä koheesioon suunnatut lisävarat jaetaan mielivaltaisesti pieninä lahjoina eri maille.

Tällä tavoin voidaan saavuttaa minimisopimus – yksittäisten ja hyvin erilaisten ilonaiheiden summa – joka heikentää kokonaisuuden johdonmukaisuutta.

Arvoisat neuvoston jäsenet:

Euroopan parlamentti pyytää, että uusille jäsenvaltioille annetuista sitoumuksista pidetään kiinni ja että kaikkiin sovelletaan samoja sääntöjä.

Muussa tapauksessa laajentumisesta ei ehkä saada kenenkään odotusten mukaisia tuloksia.

Euroopan parlamentti pyytää tähän mennessä koheesiosta hyötyneitä maita puolustamaan edelleen tätä periaatetta, vaikka edunsaajina olisivatkin nyt toiset, ja huolehtimaan myös muusta kuin omien tukiensa jatkumisesta.

Muiden jäsenvaltioiden pitää muistaa, kuinka paljon ne ovat hyötäneet eniten jälkeensä jääneiden maiden kehittämisestä suuremman kysynnän ja kaupan lisääntymisen kautta.

Sääntöjen muuttaminen

Euroopan parlamentti ei aio hyväksyä erilaista koheesiopolitiikkaa uusille ja vanhoille jäsenvaltioille.

On suhtauduttava hyvin varoen puheenjohtajamaan ehdottamiin sääntöjen muutoksiin uusien jäsenvaltioiden saamiseksi hyväksymään ehdotetut leikkaukset.

PUHEMIEHEN PUHE

Toisaalta Euroopan parlamentin pitää hyväksyä nämä muutokset yhteispäätösmenettelyssä, eikä neuvoston puheenjohtajan ehdotus ole näin ollen riittävä.

Muistutan vielä, että puheenjohtajan ehdotus merkitsee 45 lainsäädäntöasiakirjan hyväksymistä yhteispäätösmenettelyssä.

Toisaalta yhteisön politiikkaa ei voida muuttaa jäsenvaltioiden päätösvallassa oleviksi tulonsiirroiksi. Parlamentti jakaa komission huolen näistä ehdotuksista.

Minimalistinen budjetti ja nettosaldot

Mitkä ovat oikeastaan neuvostossa tähän asti käytyjen keskusteluiden heijastusvaikutukset?

- Suuntaus kokonaisvarojen leikkaamiseen, josta syntyy vaikutelma, että paras budjetti on sellainen, joka leikkaa eniten menoja;
- Kunkin maan nettomaksuasemaa pidetään ainoana kriteerinä sen mittaamiseksi, miten ne ovat menestyneet neuvotteluissa.

Näin ei voida jatkaa.

Keskusteluissa kukaan ei ole ajatellut Eurooppaa ratkaisuna vaan lähtökohtana on ollut "Eurooppa ongelmana". Ja koska se näyttää olevan ongelma, sen toimintamahdollisuuksia pitää vähentää pienentämällä sen talousarviota.

Paras budjetti ei ole kuitenkaan pienin, vaan se, joka tehokkaimmin auttaa saavuttamaan asetetut tavoitteet.

Tänä aamuna Euroopan parlamentti äänesti neuvoston ehdotuksesta vuoden 2006 budjetiksi.

Siinä yhteisön varoiksi määritellään 1,09 prosenttia 25 maan bruttokansantulosta.

Silti teidän käsittelemässänne ehdotuksessa vuosien 2007–2013 keskiarvo — 27 maalle — on 1,03 prosenttia bruttokansantulosta.

Pidättekö tätä ehdotusta realistisena? Te ette nimittäin ehdota nykytilanteen säilyttämistä siihen asti kunnes perusteellisiin uudistuksiin voidaan ryhtyä, vaan todellista taaksepäin menoa.

Sitä paitsi joka kerta kun te kokoonnutte —muistakaapa Hampton Courtia— te esitätte, että EU:n pitäisi laatia uusia tavoitteita ja uusia toiminta-aloja sisäisessä toiminnassa samoin kuin maailmanlaajuisena toimijana.

Lopputuloksena on kaikista Eurooppa-henkisyyttä korostavista puheista huolimatta aina Eurooppa-hankkeen vesittäminen.

PUHEMIEHEN PUHE

Teette sopimuksia, jotka kyseenalaistatte ennen kuin muste on ehtinyt kuivua tai teette sitoumuksia, joita ette pysty täyttämään.

Enää ei voida jatkaa alueen laajentamista ja alan supistamista.

Toistan, että lopputuloksena on Eurooppa-hankkeen vetäminen lokaan.

Nettomaksuasemiin keskittyminen on kieroutunut tapa, joka tuhoaa kaiken Eurooppa-henkisyyden ja saa Euroopan näyttämään kalliilta ja hyödyttömältä.

Älkääkä yllättykö jos sitten tapahtuu jotakin...

Kaikki eivät voi yhtä aikaa parantaa omaa nettosaldoaan.

Se on matemaattisesti mahdotonta.

Kun maita on koko ajan yhä enemmän ja niiden edut yhä erilaisempia, kun kaikki yrittävät parantaa suhdettaan Euroopan unioniin pelkästään kirjanpidollisesti ja kun päätöksentekoon vaaditaan yksimielisyys, ei ole ihme, että sopimukseen pääseminen on kerta kerralta vaikeampaa.

Eikä se, että ratkaisut ovat sitten kansallisten etujen tilkkutäkkejä, jotka muistuttavat yhä vähemmän johdonmukaista hanketta.

Eurooppalainen lisäarvo

Tällainen argumentointi merkitsee sitä, että unohdetaan Euroopan unioniin kuulumisesta saatavat hyödyt: sisämarkkinoiden avulla luodaan miljoonia työpaikkoja, yhteisön sisäinen kauppavaihto kasvaa huomattavasti, EU maailman johtavana kauppamahtina...

Vaikka kieltäytyisimme ajattelemasta poliittisen yhteisön kannalta, meidän on ainakin ajateltava yleisiä etuja!

Budjettikeskustelua ei voida jatkaa ikään kuin se olisi nollasummapeleä.

Tämä on samaa kuin kiellettäisiin eurooppalainen lisäarvo.

Mitä tarkoitusta varten EU:lla on talousarvio?

Siksi, että rahoitetaan politiikkoja, joiden yhdessä soveltamista pidämme tehokkaampana kuin jos kukin soveltaisi niitä yksin omassa maassaan.

Toisin sanoen siksi, että näille politiikoille annetaan eurooppalaista lisäarvoa.

Tästä näkökulmasta emme voi julistaa päivittäin julkisessa keskustelussa, että Euroopan on laajennuttava entisestään, vähennettävä globalisaation kielteisiä vaikutuksia, kehitettävä yhteisiä tutkimus- ja innovaatiopolitiikkoja jne., ja jättää antamatta niille riittäviä määrärahoja.

PUHEMIEHEN PUHE

Tulot ja menot

Budjettikeskustelussa on joka tapauksessa välttämättä käsiteltävä tuloja ja menoja.

Tulot

Kuten tiedätte, Euroopan parlamentilla ei ole tuloja koskevia toimivaltuuksia.

Kyseessä on demokraattisesti epänormaali tilanne, joka voidaan ymmärtää EU:n rakentamisen erikoisesta historiallisesta prosessista käsin.

Asia on joskus ratkaistava, mutta ei varmastikaan tänään iltapäivällä.

Mutta juuri tämä oikeuttaa arvostelemaan Euroopan parlamenttia toimielimenä, joka on halukas kuluttamaan lisää, koska sen ei tarvitse kerätä sitä varten veroja kansalaisilta.

Saanen esittää kaksi asiaa koskevaa seikkaa.

1. Euroopan parlamentti on aina ollut maltillisempi kasvattamaan menoja omaan päätäntävaltaan kuuluvissa asioissa kuin NEUVOSTO omissaan.
2. Ennemmin tai myöhemmin on tarkistettava EU:n tulopolitiikkaa, jotta kukin maa maksaa selkeästi asukasta kohti lasketun kansantuotteen perusteella.

Näin voitaisiin mitata rahansiirtojen vaikutuksia, toisin sanoen menopolitiikkojen yhdenmukaisuutta.

Ja käsiteltäisiin edes hieman vakavammin ja järkevämmin sellaisia ongelmia kuten maatalouspolitiikkaa tai niin sanottua "Britannian maksualennusta".

Britannian maksualennus

Tähän viimeksi mainittuun seikkaan tulopolitiikan osana Euroopan parlamentilla ei ole toimivaltuuksia, eikä sillä sen vuoksi pitäisi olla paljoa sanottavaa.

En silti haluaisi sivuuttaa tätä vaikeaa ongelmaa.

Euroopan parlamentti katsoo, että YMP:n uudistaminen ei ole, eikä se voikaan olla, syynä tai ehtona sille, että on tarkistettava Britannian maksualennusta, joka on tulosta radikaalisti nykyoloista poikkeavista olosuhteista.

Syy siihen, että on muutettava Yhdistyneen kuningaskunnan maksuosuutta EU:n talousarvioon, on laajentuminen ja Britannian taloustilanteen selvä parantuminen, mistä on onniteltava pääministeri Blairia.

PUHEMIEHEN PUHE

Kaikkien on osallistuttava välttämättömään työhön laajentumisen aiheuttamien kustannusten rahoittamiseksi, kunnes siitä saadaan hyötyä kaikille, ennen kaikkea niiden, jotka ovat sitä voimakkaasti ajaneet.

Koska laajentuminen on pysyvä ilmiö, myös Britannian maksualennukseen tehtävien muutosten on oltava pysyviä, eikä niitä pidä toteuttaa poikkeuksellisin siirtymäajan maksuina, jotka muuttavat järjestelmän toiminta-ajatuksen.

Menot

Kokonaisvarat

Keskusteltava ehdotus – jota EP vastustaa – on ehdotus päämäärien "Minieuroopasta", joka ei vastaa maantieteellistä "Maksieurooppaa".

Meillä ei voi olla jatkuvasti vähemmän Eurooppaa yhä enemmän eurooppalaisille.

Kuten puheenjohtaja BARROSO on sanonut kirjeessään, tämä talousarvio ei vastaa modernia, dynaamista, avointa, yhteenkuuluvaa, kestäväää ja tasapuolista Eurooppaa.

Lopullinen sopimus, johon meidän on välttämättä päästävä, ensin teidän kanssanne ja sitten komission ja Euroopan parlamentin kesken, vaatii välttämättä lisäämään merkittävästi määrärahoja, joilla puolustetaan kasvua ja työllisyyttä tukevia tekijöitä.

Maatalousmenot

Tässäkään asiassa Euroopan parlamentilla ei ole viimeistä sanaa sanottavanaan, mutta muistutan teille, että jo vuonna 2002 päätettiin uudistaa YMP:aa siten, että markkinakustannukset pienenisivät 10 prosenttia vuoteen 2013 mennessä. YMP:n uudistamisen, josta te kaikki päätitte vuonna 2002, vaikutukset tulevat jo esille talousarviossa.

Tämän uudistuksen keskeinen tekijä on maaseudun kehittämisen edistäminen, mikä juuri muodostaa maatalouspolitiikan innovatiivisen osan.

Mutta yllättävää kyllä, puheenjohtajavaltion ehdotuksessa esitetään huomattavia leikkauksia tähän maaseudun kehittämistä koskevaan politiikkaan.

Ehkä siksi, että puheenjohtajavaltio tietää, että hallitukset ovat vähemmän herkkiä tämän tulevan politiikan suhteen kuin nykytilannetta ylläpitävien politiikkojen suhteen.

Toisaalta ei saa liikaa yleistää YMP:n saamaa kritiikkiä, ja on lakattava julistamasta, että markkinoiden vapauttaminen on ehdoton ratkaisu kaikille köyhimmille maille.

WTO:n kokousta odoteltaessa komissaari Mandelson on muistuttanut meitä siitä. Laaja kaupan vapauttaminen olisi hyödyllistä, se pitää paikkansa, suurten maiden kuten Brasilian ja Argentiinan kannalta, mutta ei Afrikan maille, joiden kanssa unionilla on etuuskohtelusopimuksia. Älkäämme uhratko niitä kaupan vapauttamisen alttarilla.

Väliarviointi

Euroopan parlamentti voi olla samaa mieltä ehdotuksesta, joka koskee rahoitusnäkymien kattaman kauden väliarviointia, mikäli arviointi on kattava ja ilman ennakkoehtoja ja mikäli se suoritetaan avoimesti ja toimielinten yhteistyössä.

Eilen yksikään parlamentin jäsen ei vastustanut tätä arviointia

Sopimuksen tarve ja mahdolliset vaihtoehdot

Toistan, että Euroopan parlamentti haluaa sopimuksen, mutta ei mitä tahansa sopimusta.

Se ei halua sopimusta, joka voi johtaa toimielinten väliseen epäsopuun, joka jättäisi EU:n ilman rahoitusnäkyymiä, ja samalla nykyistä suurempaan kriisiin.

Vaihtoehdot

Tämän vuoksi on hyvä, että tiedetään, mitkä ovat vaihtoehdot jos sopimukseen rahoitusnäkymistä ei päästä.

Mikä tahansa vuoden 2007 rahoitusnäkymien määrää koskeva vaihtoehto onkaan, se on suurempi kuin Britannian ehdottama.

Ensimmäinen vaihtoehto: nykyisten rahoitusnäkymien jatkaminen vuosi vuodelta, kuten toimielinten välisessä sopimuksessa säädetään.

Maksusitoumusmäärärahat vuodeksi 2007 ovat noin 1,08 prosenttia.

Toinen vaihtoehto: talousarvio vuodeksi 2007.

Soveltamalla perustamissopimuksen 272 artiklan määräyksiä pääsisimme 1,11 prosenttiin bruttokansantulosta.

Näissä vuotuisissa puitteissa Euroopan parlamentti voi ilman neuvoston kanssa tehtyä sopimusta päättää ei-pakollisista menoista.

Kuten voitte huomata, on olemassa houkuttelevia vaihtoehtoja, joita olisi syytä harkita, mutta toivottavaa on, että te pääsette sopimukseen, jonka kaikki toimielimet voivat hyväksyä.

Yhteenvetona todettakoon, että EU pyrkii talousarvioon, jolla pystytään

- täyttämään kymmenen uuden jäsenvaltion kanssa tehdyt sitoumukset;
- jatkamaan rakenne- ja ympäristöpolitiikkoja;
- kehittämään tulevia politiikkoja, jotka edustavat tutkimusta ja kehitystä sekä kaikkien mahdollisuutta hyötyä tietämyksestä.

PUHEMIEHEN PUHE

Kaiken keskustelun jälkeen luonnoksessa ei ole mitään uutta.

Lyhyesti sanottuna joko vähennämme Eurooppaa koskevia pyrkimyksiämme tai annamme Euroopalle sen tarvitsemat resurssit pyrkimysten toteuttamiseksi.

Euroopan parlamentti on luotettava ja rakentava toimielin. Se on osoittanut sen hiljattain REACH-direktiivin käsittelyn yhteydessä sekä komission ja neuvoston (Frattini ja Clarke) kanssa käydyissä neuvotteluissa, joiden avulla on päästy ennätysajassa sopimukseen tietojen säilyttämistä koskevasta direktiivistä.

Euroopan unioni voi jatkaa eteenpäin vain, jos teemme yhteistyötä.

Paljon kiitoksia.
